

Tilsynsutvalg 2
Bydel Østensjø

Bydelsutvalget i bydel Østensjø
Pb. 39 Bogerud
0621 Oslo

Østensjø, 17.1.2014

Deres ref: 201200223-93

Svar på BU-vedtak 16.12.2013, BU-sak 197/13. "Rapport fra anmeldt tilsyn – Manglerudhjemmet 27.9.2013"

Tilsynsutvalg 2 viser til brev av 23.12.2013 fra bydelsadministrasjonen der utvalget informeres om vedtak i BU-sak 197/13. "Rapport fra anmeldt tilsyn – Manglerudhjemmet 27.9.2013":

"Rapport fra møte i tilsynsutvalget for Manglerudhjemmet returneres tilsynsutvalget. Det bes om at alt som ikke vedrører selve tilsynet fjernes, bl.a. utdanning, oppvekststed, og bosted på leder, samt hele pkt. 7."

Tilsynsutvalg 2 har i møte 17.1.2014 behandlet bydelsutvalgets vedtak.

Bydelsutvalget ber om at alt [*i rapporten*] som ikke vedrører selve tilsynet fjernes. Eksempler på avsnitt som bes fjernet er "*utdanning, oppvekststed, og bosted på leder, samt hele pkt. 7.*" Utvalget vil redegjøre for grunnen til at disse avsnittene ble tatt med i rapporten.

1. Tilsynsutvalgets ansvar og oppgaver

Tilsynsutvalgets ansvar og oppgaver er fastlagt i "Instruks for kommunale tilsynsutvalg for institusjon m.v." vedtatt av bystyret, se vedlegg.

I instruksens pkt 5. Oppgaver står det:

Tilsynsutvalget skal påse at tjenestestedene drives i samsvar med regler og retningslinjer gitt av staten og Oslo kommune.

Tilsynsutvalget skal påse at tjenestestedene:

- gir den enkelte beboer/bruker forsvarlig omsorg og hjelp, og behandler den enkelte beboer/bruker med respekt.
- har utarbeidet målsetting, opplegg og tidsplan for oppholdet for den enkelte bruker.
- følger bestemmelser som regulerer forhold under oppholdet, herunder bestemmelser om bruk av tvang.
- har lokaler, utstyr, aktivitetsmateriell o.l. som er i samsvar med formålet for virksomheten.
- drives med forsvarlige personalforhold.
- har opprettet medisinsk tilsyn for de institusjoner hvor dette er forutsatt
- oppbevarer beboernes midler forsvarlig dersom tjenestestedene er gitt ansvar for dette.
- sørger for at informasjon om Helse- og sosialombudet og om hvordan

ombudet kan kontaktes er lett tilgjengelig for brukere/beboere.

Sykehjemsetatens nettsider inneholder en oversikt over lover og regler som styrer sykehjemstilbudet i Oslo. Disse gir også føringer for det arbeidet tilsynsutvalget er pålagt.

Av lover og forskrifter kan nevnes:

- Helse- og omsorgstjenesteloven og pasientrettighetsloven
- Forskrift om kvalitet i pleie- og omsorgstjenestene
- Forskrift om sykehjem og boform for heldøgns pleie og omsorg
- Forskrift om verdig eldreomsorg

Av kommunale retningslinjer kan nevnes:

- Kvalitet og kvalitetsmålinger i pleie- og omsorgstjenestene i Oslo
- Kommunale standard minstekrav til kompetanse og stillingsstørrelse
- Oslo kommunes verdigrunnlag

2. Fjerning av ” bl.a. utdanning, oppvekststed, og bosted på leder”

Utvalget har i alle år i sine rapporter redegjort for utdanning og erfaring til nye ledere som utvalget har hatt en samtale med.

Utvalget fant at det også var relevant å opplyse om at den lederen for Manglerudhjemmet var fra Manglerud og bodde der nå. Mange av pasientene er fra dette området. Utvalget mente det var en fordel at den nye lederen kjente til forholdene i lokalmiljøet til Manglerudhjemmet.

Når utvalget i instruksjonen skal ” *påse at tjenestestedene drives med forsvarlige personalforhold*”, betyr det at utvalget skal innhente opplysninger om utdanning og erfaring til nye ledere. Det betyr også at rapportene til bydelsutvalget skal inneholde slike opplysninger. Det fremgår av rapporten av 27.9.2013 at utdanningen og erfaringen til den nye lederen for Manglerudhjemmet oppfyller kravene som bør stilles til en leder av et sykehjem i Oslo kommune.

Tilsynsutvalg 2 har hatt de samme faste medlemmene side 2004, og levert mer enn 120 rapporter fra de tre sykehjem der utvalget utfører tilsyn. Sykehjemsetaten, bydelsadministrasjonen og bydelsutvalget, før i BU-møtet 16.12.2013, har til nå ikke kommet med merknader til at utdanning og erfaring til nye ledere omtales i utvalgets rapporter.

Tilsynsutvalgets konklusjon

De opplysninger som er gitt i rapporten om ” *bl.a. utdanning, oppvekststed, og bosted på leder*”, er etter tilsynsutvalgets vurdering gitt i.h.t. de krav instruksjonen stiller.

Etter utvalgets vurdering vil fjerning av disse opplysningene innebære at utvalget ikke følger instruksjonen.

Tilsynsutvalget kan derfor ikke imøtekomme bydelsutvalgets krav om å fjerne disse opplysningene.

3. Fjerning av opplysninger om utdanning til ledere og ansatte

Bydelsutvalgets krav om å fjerne opplysninger om ” *bl.a. utdanning*” til lederen for Manglerudhjemmet, kan forstås slik at utvalget ikke skal redegjøre for utdanning og [erfaring] til ledere og ansatte utvalget har en samtale med under sine tilsyn.

Under slike samtaler vil utvalget ofte få informasjon som kan gjelde forhold som utvalget skal påse er ivaretatt på sykehjemmet, jfr. oppgavene i instruksens pkt. 5.

Når utvalget i sine rapporter refererer til slik informasjon og til vurderinger som ledere og ansatte kommer med i samtaler med utvalget, er det relevant å opplyse om den ansatte er sykepleier, hjelpepleier, pleieassistent eller ergoterapeut og hvilken erfaring vedkommende har fra arbeid på sykehjem eller tilsvarende institusjoner.

Tilsynsutvalget kan derfor ikke fjerne opplysninger om utdanning og erfaring i denne rapporten eller fremtidige rapporter. Det vil være i strid med instruksens utvalget er pålagt å følge.

4. Fjerning av hele pkt. 7 i rapporten

Tilsynsutvalget viser til innledningen til instruksens pkt. 5 Oppgaver:

" Tilsynsutvalget skal påse at tjenestestedene drives i samsvar med regler og retningslinjer gitt av staten og Oslo kommune. "

Utvalget mener at UNICARES oppslag om *"Våre verdier"* på nettsidene i september 2013 var i strid med regler og retningslinjer gitt av Oslo kommune. Instruksens pålegger utvalget å rapportere et slikt avvik.

Etter utvalgets vurdering vil fjerning av pkt. 7 i rapporten innebære at utvalget ikke fulgte instruksens.

Tilsynsutvalget kan derfor ikke imøtekomme bydelsutvalgets krav om å fjerne pkt. 7.

UNICARE har på bakgrunn av utvalgets rapport foretatt endringer i *"Våre verdier"*, slik det fremgås av brev fra Sykehjemsetaten 12.11.2013. Utvalget var på tilsyn på Manglerudhjemmet 13.12.2013 og skrev følgende i rapporten om dette forholdet:

"Utvalget har ingen merknader til det oppslag som nå er satt opp i resepsjonen om de verdier som er grunnlaget for virksomheten i Unicare Omsorg."

5. Bydelsutvalgets krav om fjerning av deler av en tilsynsrapport.

Vedtaket om *"at alt som ikke vedrører selve tilsynet fjernes"* betyr at bydelsutvalget mener at tilsynsutvalg 2 under sitt tilsyn på Manglerudhjemmet 27.9.2013 har opptrådt i strid med instruksens for tilsynsutvalg. Det vil si at utvalget har stilt spørsmål under tilsynet som det ikke hadde adgang til, og at rapporten inneholdt opplysninger som var i strid med instruksens.

Bydelsutvalgets vedtak inneholder ikke opplysninger om hvilke punkter i instruksens som eventuelt ikke har blitt fulgt under tilsynet. Vedtaket inneholder heller ikke opplysninger om på hvilken måte utvalget hadde gått ut over det mandat det har i.h.t. instruksens.

Tilsynsutvalget er ikke blitt informert om at det i premissene for vedtaket fra forslagsstilleren ble gitt slike opplysninger.

Tilsynsutvalget kan ikke etterkomme bydelsutvalgets krav om å fjerne de avsnitt i rapporten som er eksemplifisert i vedtaket *"utdanning, oppvekststed, og bosted på leder, samt hele pkt.7."* Tilsynsutvalget mener at bydelsutvalgets vedtak her må bygge på en feil forståelse av instruks for tilsynsutvalg.

I tillegg til disse eksemplene ba bydelsutvalget om *"at alt som ikke vedrører selve tilsynet fjernes bl.a....."*. Tilsynsutvalget er ikke kjent med hvilke andre deler rapporten bydelsutvalget mente ikke vedrørte tilsynet.

Tilsynsutvalget mener at de øvrige deler av rapporten heller ikke er i strid med instruksens, og kan derfor ikke etterkomme et uspesifisert krav om å fjerne noen av de andre delene i rapporten.

Dersom rapporten hadde inneholdt opplysninger som ikke var korrekte eller inneholdt deler som var i strid med lover, forskrifter og retningslinjer og instruks gitt av staten og Oslo kommune, ville tilsynsutvalget selvsagt ha etterkommet et krav å rette opp eller fjerne slike opplysninger.

Tilsynsutvalget vil imidlertid reise et spørsmål om bydelsutvalget har hjemmel til å kreve avsnitt i en tilsynsrapport fjernet med den begrunnelse som ble gitt i vedtaket 16.12.2013.

6. Avklaring av tilsynsutvalgenes rolle og oppgaver

Bydelsutvalgets vedtak om "at alt som ikke vedrører selve tilsynet fjernes bl.a....." har vist at det er betydelig uklarhet om tilsynsutvalgenes rolle og oppgaver i bydel Østensjø. Det vil være svært uheldig for tilsynet med sykehjem i bydelen om en slik uklarhet skal fortsette.

Tilsynsutvalget vil foreslå at det avholdes et møte mellom bydelens to tilsynsutvalg og medlemmer av bydelsutvalget og Omsorgskomiteen for en gjennomgang og drøfting av tilsynsutvalgenes rolle og oppgaver.

Utvalget vil i den forbindelse vise til at Pensjonistforbundet Oslo utga i 2008 en Tilsynsveileder for folkevalgtes tilsynsbesøk på sykehjem og andre institusjoner. Byrådsavdeling for velferd og sosiale tjenester sendte Tilsynsveilederen til alle bydeler med anbefaling om at alle tilsynsutvalg for institusjoner tok den i bruk. Tilsynsveilederen ble også anbefalt som planleggingsverktøy for utførelse av tilsyn i byrådssak 144/08. Tilsynsveilederen ble ajourført våren 2013. Tilsynsutvalget har i sitt arbeid fulgt anbefalingene i Tilsynsveilederen.

Østensjø, 17.1.2014

Knut Elgsaas

Leder av tilsynsutvalg 2

Inger Haagaas

Edna Thomassen

Vedlegg: Instruks for kommunale tilsynsutvalg for institusjon m.v.